

83

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 60/2017(19)(Ε)(Ε))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ
ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «PLUS TV», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «PROTEAS PRODUCTIONS & MEDIA LIMITED»

Ημερομηνία Απόφασης: 17 Ιουλίου, 2019

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου, Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του άρθρου 30Ε(α) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), του Κανονισμού 21(6) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) και της Παραγράφου Δ.2(θ) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των προαναφερθέντων Κανονισμών.

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

30Ε: «Οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων διασφαλίζουν ότι οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις που μεταδίδουν συμμορφώνονται προς τις προϋποθέσεις και/ ή τους περιορισμούς που αναφέρονται πιο κάτω –

(α) Οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις πρέπει να αναγνωρίζονται εύκολα ως τέτοιες. Απαγορεύονται οι συγκαλυμμένες οπτικοακουστικές ανακοινώσεις».

Σύμφωνα με το άρθρο 2 (Εισαγωγικές Διατάξεις) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα):

«Συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση σημαίνει την προφορική ή οπτική παρουσίαση σε προγράμματα εμπορευμάτων, υπηρεσιών, της επωνυμίας, του εμπορικού σήματος ή των δραστηριοτήτων ενός παραγωγού εμπορευμάτων ή ενός παρόχου υπηρεσιών, εφόσον η παρουσίαση αυτή γίνεται από τον πάροχο υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων για διαφημιστικό σκοπό και ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά το χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης. Παρουσίαση αυτού του είδους θεωρείται ότι γίνεται σκόπιμα ιδίως όταν γίνεται έναντι πληρωμής ή ανάλογου ανταλλάγματος».

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει τα ακόλουθα:

21(6) «Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών».

Η πιο πάνω Παράγραφος αναφέρει τα εξής:

Δ.2: «Απαράδεκτα προς διαφήμιση προϊόντα ή υπηρεσίες
Δεν επιτρέπεται να διαφημίζονται τα ακόλουθα προϊόντα ή υπηρεσίες:
(θ) Πρόβλεψη της τύχης και τα όμοια».

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας 21.5.2019 έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και / ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και / ή μέσω αντιπροσώπου και / ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1- 3:

1. Στις 14.02.2017, μεταξύ των ωρών 11:55 - 13:00, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Άστρα είναι θα περάσουν**», με παρουσιαστή τον Νίκο Χορταρέα. Στο πλαίσιο του προγράμματος μεταδόθηκαν **συγκαλυμμένες οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις για τις υπηρεσίες του αστρολόγου / παρουσιαστή του προγράμματος και των συνεργατών του**, κατά παράβαση του άρθρου 30Ε(α) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Συγκεκριμένα, κατά την πιο πάνω ημερομηνία και ώρα μεταδόθηκε πρόγραμμα με τίτλο «**Άστρα είναι, θα περάσουν**», με παρουσιαστή τον Ν. Χορταρέα, ο οποίος ανέφερε ότι είναι αστρολόγος. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, ο παρουσιαστής, κ. Χορταρέας, καθώς κι ο συνεργάτης του, κ. Δημήτρης, καλούσαν το κοινό να στείλει μηνύματα στο 5533 για αστρολογικές προβλέψεις. **Πέραν από τις αστρολογικές προβλέψεις, που γίνονταν ζωντανά κατά τη διάρκεια του προγράμματος, μέσω των τηλεφώνων ή/ και των μηνυμάτων, το κοινό καλείτο να κλείσει προσωπικό ραντεβού σ' ένα από τα γραφεία του αστρολόγου/παρουσιαστή και της ομάδας του.** Καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος στην οθόνη αναγράφονταν οι εξής πληροφορίες:

(α) «Τηλέφωνο: 900-22-401, Νίκος Χορταρέας. Χρέωση: €3.04 λεπτά από σταθερό. €3.12 λεπτά από κινητό (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ). SMS Στείλτε ΑΣΤΡΟ (ΚΕΝΟ) και το μήνυμά σας στο 5533. Χρέωση €1,01 sms (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ)» (στο κάτω μέρος της οθόνης).

(β) «ΓΙΑ ΡΑΝΤΕΒΟΥ ΜΟΝΟ ΣΤΟ 96034142». (στο πάνω μέρος της οθόνης).

Επί λέξει μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων ομοίων, τα εξής:

- **N. Χορταρέας:** Καθημερινά, την ίδια ώρα εδώ, στο δικό μας κανάλι, με δικές σας προσωπικές προβλέψεις. Πώς γίνεται αυτό τώρα; Ανεξάρτητα από τα ζώδια που θα λέμε καθημερινά και θα λέμε τί θα συμβεί από δω και πέρα σε όλα τα ζώδια και τι πρέπει να προσέχετε, συγχρόνως εσείς θα

μπορείτε να επικοινωνείτε ζωντανά μαζί μας. Τηλεφωνώντας στο νούμερο που βλέπετε στην οθόνη σας ή στείλτε μας ένα sms και εμείς θα απαντήσουμε. Στο sms θα γράφετε τη λέξη ΑΣΤΡΑ, θα γράφετε ακριβώς τί είναι αυτό που θέλετε να μάθετε. Θέλουμε όνομα, ημερομηνία και τί είναι αυτό που θέλετε να μάθετε. Τηλεφωνήστε μας, λοιπόν, στα νούμερα που βλέπετε στην οθόνη σας, **κι ένας από τους καλύτερους αστρολόγους** θα απαντήσει ζωντανά, χωρίς εσείς να ακούγεστε στον αέρα, γιατί μικρή η περιοχή και μπορεί ν' ακουστούν πράγματα που δεν πρέπει. Λοιπόν, ζωντανές προβλέψεις, λοιπόν, και ζώδια καθημερινά, εδώ στο δικό μας κανάλι.

- **Δημήτρης** (βοηθός παρουσιαστή): [...] Απαντάμε ήδη στα μηνύματα.
- **N. Χορταρέας**: Η κ. Ζωή και η κ. Νάντια απαντούν καθημερινά στο δικό σας κανάλι και λύνουν τα δικά σας προβλήματα».
- **N. Χορταρέας**: Τι κάνετε; Πολύ καλά, δόξα τω Θεώ. Τι θέλετε να δούμε; Βεβαίως, 12/3.. Πότε πρόκειται να.. Να τ' ανοίξεις. Είναι πάρα πολύ ευνοϊκή αυτή η περίοδος για καινούρια επαγγελματικά ανοίγματα. Να τ' ανοίξεις αγάπη μου, δεν θα έχεις χάσιμο. Κι εγώ. Όποτε θέλεις. Μπορείς να 'ρθεις κι απ' το γραφείο. Βεβαίως. Όποτε θέλεις, θα 'ρθεις απ' το γραφείο να τα πούμε. Ε, Λευκωσία και Λάρνακα, δύο είναι τα γραφεία. Κι εγώ σ' ευχαριστώ. Να 'σαι καλά».
- **N. Χορταρέας**: Τα τηλεφωνικά μας νούμερα στη διάθεσή σας. Τι θα συμβεί, λοιπόν, επαγγελματικά, αισθηματικά, οικονομικά, μισό λεπτό, ποια είναι τα τυχερά σας νούμερα και με ποιο ζώδιο ταιριάζετε. Ζωντανές προβλέψεις μόνο στο δικό μας κανάλι, καθημερινά και στις 12:30 το βράδυ, ξανά».
- **N. Χορταρέας**: Τι κάνετε; Βεβαίως. Πώς σε λένε φίλε μου; Αντρέα. Τι θες να δούμε; Πες μου την ημερομηνία σου. Ναι. Τι ώρα γεννήθηκες; Το απόγευμα; Σκορπιός στον ωροσκόπο σου. Καλός. Πόσο καιρό είσαι μόνος; Ναι, ναι, υπάρχει αυτή η δυσμένεια. Α, στο ξαναείπα.. Ναι, ναι, θα πρέπει πρώτα να καθαρίσεις αυτή τη δυσμένεια και μετά να πατήσεις στα πόδια σου και να κάνεις τι θέλεις.. Όποτε θέλεις, αγάπη μου. Όποτε θέλεις, θα 'ρθεις από το γραφείο να τα πούμε».

- **Δημήτρης (βοηθός παρουσιαστή):** «“30.09.1985..Πώς θα πάνε τα οικονομικά μου γιατί βλέπω μία δύσκολη κατάσταση στο επαγγελματικό μου κομμάτι;”. Κούκλα μου γλυκιά, τα πράγματα όντως στο επαγγελματικό σου κομμάτι είναι αρκετά δύσκολα, υπάρχει κίνδυνος να χάσεις τη δουλειά σου από τρίτα άτομα, που βάζουνε λόγια μέσα στο χώρο σου. Δημιουργούν αυτή τη γλωσσοφαγιά, αυτή την αρνητικότητα πίσω σου και δεν σε αφήνουνε να πατήσεις στα πόδια σου και να προχωρήσεις. **Κάλεσέ με, ναι, πάρε με μετά τηλέφωνο και να 'ρθεις απ' το γραφείο να τα συζητήσουμε.**

 - **Ν. Χορταρέας:** «Λοιπόν, η κυρία Αθηνούλλα, “Τί θα γίνει με τη σχέση μου, που τον τελευταίο καιρό δεν πάει καθόλου καλά; 12/3 με 22/5”. Κι ούτε πρόκειται να πάει καλά, είναι τελειωμένη κατάσταση. Τι δεν πάει καλά λίγο καιρό; Πάνω από 2-3 χρόνια δεν πάτε καλά. Άδικα παιδεύεσαι, αγάπη μου, άδικα παιδεύεσαι. Είναι τελειωμένη κατάσταση, οπότεν πάμε γι' άλλο».

 - **Ν. Χορταρέας:** «Τα τηλεφωνικά μας νούμερα στη διάθεσή σας. Εσείς που θέλετε να μάθετε κάτι παραπάνω από τις γενικές προβλέψεις που λέμε για όλα τα ζώδια, εσείς που θέλετε να μάθετε για την ημερομηνία σας, για σας που έχετε κάποιες απορίες για τα επαγγελματικά, αισθηματικά, αν θα κάνετε γάμο πώς θα πάνε τα επαγγελματικά; Γιατί φεύγουν τα λεφτά από τα χέρια σας; Δεν έχετε παρά να καλέσετε στα νουμεράκια. Όνομα, ημερομηνία γέννησης και τι είναι αυτό που θέλετε να μάθετε καθαρά [...]. Όλη μέρα μπορείτε να το καλείτε [...]».
2. Στις 14.02.2017, μεταξύ των ωρών 11:55 - 13:00, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Άστρα είναι θα περάσουν**», με παρουσιαστή τον Νίκο Χορταρέα. Στο πλαίσιο του προγράμματος, **διαφημίστηκαν απαράδεκτες προς διαφήμιση υπηρεσίες** που αφορούν σε **πρόβλεψη τύχης και τα όμοια**, κατά παράβαση της **Παραγράφου Δ.2(θ)** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας που επισυνάπτεται ως Παράρτημα ΙΧ στους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις 14.02.2017, μεταξύ των ωρών 11:55 - 13:00, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Άστρα είναι θα περάσουν**», εντός **οικογενειακής ζώνης**, κατά τη διάρκεια του οποίου ο παρουσιαστής/αστρολόγος, κι ο συνεργάτης του, καλούσαν το κοινό να τηλεφωνήσουν ή/και ν' αποστείλουν μήνυμα, με σκοπό την παροχή αστρολογικών προβλέψεων ή τη διευθέτηση προσωπικού ραντεβού σ' ένα από τα γραφεία του αστρολόγου και της ομάδας του, **χωρίς ο οργανισμός να εξασφαλίσει ότι το πρόγραμμα είναι κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών**, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(6) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, με επιστολή των δικηγόρων του Πανίκος Α. Λεωνίδου & ΣΙΑ, ημερομ. 01.07.2019 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'), υπέβαλε τις εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή θέσεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση. Σημειώνεται ότι ο οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης ή / και να υποβάλει προσωπικώς τις παραστάσεις του.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος, κρίνουμε ότι στις 14.02.2017, μεταξύ των ωρών 11:55 - 13:00, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Άστρα είναι θα περάσουν**», με παρουσιαστή τον Νίκο Χορταρέα, κατά τη διάρκεια του οποίου:

- **μεταδόθηκαν συγκαλυμμένες οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις** του αστρολόγου / παρουσιαστή του προγράμματος και των συνεργατών του κατά παράβαση του άρθρου 30Ε(α) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (υποστοιχείο 1).
- διαφημίστηκαν **απαράδεκτες προς διαφήμιση υπηρεσίες**, που αφορούν στην **πρόβλεψη τύχης και τα όμοια** και συγκεκριμένα τις υπηρεσίες της ομάδας του παρουσιαστή, κατά παράβαση της

26

Παραγράφου Δ.2(θ) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας που επισυνάπτεται ως Παράρτημα ΙΧ στους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (υποστοιχείο 2).

- ο παρουσιαστής/αστρολόγος, κι ο συνεργάτης του, καλούσαν το κοινό να τηλεφωνήσουν ή/και ν' αποστείλουν μήνυμα, με σκοπό την παροχή αστρολογικών προβλέψεων ή τη διευθέτηση προσωπικού ραντεβού σ' ένα από τα γραφεία του αστρολόγου και της ομάδας του, **χωρίς ο οργανισμός να εξασφαλίσει ότι το πρόγραμμα, που μεταδόθηκε εντός οικογενειακής ζώνης, είναι κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(6) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (υποστοιχείο 3).**

(Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελίδες 4 – 6 της παρούσας απόφασης).

Σε ό,τι αφορά στην επιστολή των δικηγόρων του οργανισμού (Πανίκος Α. Λεωνίδου & ΣΙΑ) ημερομ. 1.07.2019 η Αρχή λαμβάνει υπόψη την απολογία του οργανισμού, τη συμμόρφωσή του και τη δέσμευσή του ότι παρόμοιες παραβάσεις δεν θα επαναληφθούν.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό όπως διατυπώνεται στην προαναφερθείσα επιστολή των δικηγόρων του οργανισμού ότι η υπό διερεύνηση υπόθεση αφορά γεγονότα κα/ή περιστατικά που έλαβαν χώρα πριν την επίτευξη του διακανονισμού μεταξύ της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης και του Οργανισμού για την αποπληρωμή των υφιστάμενων διοικητικών προστίμων, η Αρχή σημειώνει ότι ο όποιος διακανονισμός αποπληρωμής υφιστάμενων διοικητικών προστίμων δεν επηρεάζει την εξέταση υποθέσεων πιθανών παραβάσεων από τους οργανισμούς ούτε ισοδυναμεί με την αναστολή εξέτασης υποθέσεων.

Η Αρχή επισημαίνει ότι τόσο το άρθρο 30E(α) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), όσο και η παράγραφος Δ.2(θ) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας (Παράρτημα ΙΧ)

των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) ορίζουν με σαφήνεια τα όρια εντός των οποίων οι οργανισμοί δικαιούνται να διαφημίζουν προϊόντα ή υπηρεσίες, προκειμένου αφενός να μην προβάλλονται συγκαλυμμένες οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις και αφετέρου να μην διαφημίζονται προϊόντα και υπηρεσίες που θεωρούνται ακατάλληλα και απαράδεκτα προς διαφήμιση.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος που παρουσίασε ο κύριος Χορταρέας, τόσο ο ίδιος όσο και ο συνεργάτης του, **πέραν από τις αστρολογικές προβλέψεις, που γίνονταν ζωντανά κατά τη διάρκεια του προγράμματος, μέσω των τηλεφώνων ή/ και των μηνυμάτων, διαφήμισαν επανειλημμένα τις υπηρεσίες τους, αφού καλούσαν το κοινό να κλείσει προσωπικό ραντεβού σ' ένα από γραφεία του αστρολόγου/παρουσιαστή και της ομάδας του, χωρίς οι διαφημίσεις αυτές να αναγνωρίζονται εύκολα ως τέτοιες.**

Η Αρχή θεωρεί ως πολύ σοβαρή παράβαση τη μετάδοση διαφήμισης και δη τη συγκαλυμμένη διαφήμιση υπηρεσιών και προϊόντων που σχετίζονται με πρόβλεψη τύχης, οι οποίες πιθανό να εκμεταλλεύονται τους φόβους, τις προλήψεις και τις δεισιδαιμονίες των τηλεθεατών. Πιο κάτω παρατίθενται ενδεικτικά αποσπάσματα από το επίδικο πρόγραμμα, στα οποία καταδεικνύεται ότι δυνατό να γίνει εκμετάλλευση των δεισιδαιμονιών και του αισθήματος φόβου των τηλεθεατών: «[...] Είναι πάρα πολύ ευνοϊκή αυτή η περίοδος για καινούρια επαγγελματικά ανοίγματα. Να τ' ανοίξεις αγάπη μου, δεν θα έχεις χάσιμο. Κι εγώ. Όποτε θέλεις. Μπορείς να 'ρθεις κι απ' το γραφείο. Βεβαίως. Όποτε θέλεις, θα 'ρθεις απ' το γραφείο να τα πούμε. Ε, Λευκωσία και Λάρνακα, δύο είναι τα γραφεία. Κι εγώ σ' ευχαριστώ. Να 'σαι καλά», «[...] Κούκλα μου γλυκιά, τα πράγματα όντως στο επαγγελματικό σου κομμάτι είναι αρκετά δύσκολα, υπάρχει κίνδυνος να χάσεις τη δουλειά σου από τρίτα άτομα, που βάζουνε λόγια μέσα στο χώρο σου. Δημιουργούν αυτή τη γλωσσοφαγιά, αυτή την αρνητικότητα πίσω σου και δεν σε αφήνουνε να πατήσεις στα πόδια σου και να προχωρήσεις. Κάλεσέ με, ναι, πάρε με μετά τηλέφωνο και να 'ρθεις απ' το γραφείο να τα συζητήσουμε», «[...] Κι ούτε πρόκειται να πάει καλά, είναι τελειωμένη κατάσταση. Τι δεν πάει καλά λίγο καιρό; Πάνω από 2-3 χρόνια δεν πάτε καλά. Άδικα παιδεύεσαι, αγάπη μου, άδικα παιδεύεσαι. Είναι τελειωμένη κατάσταση, οπότεν πάμε γι' άλλο».

Ως εκ τούτου, επισημαίνεται ότι είναι καθήκον των τηλεοπτικών οργανισμών να προστατεύουν τους τηλεθεατές και να μην τους εκθέτουν σε επισφαλή προϊόντα ή υπηρεσίες. Εξ ου και ο Νομοθέτης έχει συμπεριλάβει ρητώς τις υπό αναφορά υπηρεσίες στην κατηγορία *Απαράδεκτα προς διαφήμιση προϊόντα ή υπηρεσίες*.

Περαιτέρω, το εν λόγω πρόγραμμα μεταδόθηκε εντός οικογενειακής ζώνης σε ώρα που ενδεχομένως παρακολουθούσαν ανήλικοι, οι οποίοι είναι ευάλωτοι στα μηνύματα που λαμβάνουν και ως εκ τούτου πρέπει να τυγχάνουν της μέγιστης δυνατής ευαισθησίας και προστασίας από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Τα παιδιά, εξαιτίας της νεαρής τους ηλικίας και της περιορισμένης εμπειρίας που διαθέτουν, είναι δυνατό να παρασυρθούν ή/και να παραπλανηθούν από τα διαφημιστικά μηνύματα και ιδιαίτερος από συγκαλυμμένες διαφημίσεις υπηρεσιών και προϊόντων που σχετίζονται με πρόβλεψη τύχης.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **30Ε(α)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (υποστοιχείο 1), της **Παραγράφου Δ.2(θ)** του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) (υποστοιχείο 2) και του Κανονισμού **21(6)** των προαναφερθέντων Κανονισμών (υποστοιχείο 3).

Η Αρχή έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει. Η υποβολή των απόψεων του

οργανισμού, μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, καλείται όπως τις υποβάλει στην Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας Απόφασης.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, καλείται όπως πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας Απόφασης, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση του οργανισμού εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

N.X.

154

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 60/2017(19)(Ε)(Ε)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «PLUS TV», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «PROTEAS
PRODUCTIONS & MEDIA LIMITED»

Ημερομηνία Απόφασης: 25 Σεπτεμβρίου, 2019

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις 17 Ιουλίου 2019 η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου 30Ε(α) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), του Κανονισμού 21(6) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) και της Παραγράφου Δ.2(θ) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας, όπως εκτίθεται στο Παράρτημα ΙΧ των προαναφερθέντων Κανονισμών.

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

30Ε: «Οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων διασφαλίζουν ότι οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις που μεταδίδουν συμμορφώνονται προς τις προϋποθέσεις και/ή τους περιορισμούς που αναφέρονται πιο κάτω –
(α) Οι οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις πρέπει να αναγνωρίζονται εύκολα ως τέτοιες. Απαγορεύονται οι συγκαλυμμένες οπτικοακουστικές ανακοινώσεις».

Σύμφωνα με το άρθρο 2 (Εισαγωγικές Διατάξεις) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα):

«Συγκαλυμμένη οπτικοακουστική εμπορική ανακοίνωση σημαίνει την προφορική ή οπτική παρουσίαση σε προγράμματα εμπορευμάτων, υπηρεσιών, της επωνυμίας, του εμπορικού σήματος ή των δραστηριοτήτων ενός παραγωγού εμπορευμάτων ή ενός παρόχου υπηρεσιών, εφόσον η παρουσίαση αυτή γίνεται από τον πάροχο υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων για διαφημιστικό σκοπό και ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό όσον αφορά το χαρακτήρα αυτής της

151

παρουσίασης. Παρουσίαση αυτού του είδους θεωρείται ότι γίνεται σκόπιμα ιδίως όταν γίνεται έναντι πληρωμής ή ανάλογου ανταλλάγματος».

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει τα ακόλουθα:

21(6) «Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών».

Η πιο πάνω Παράγραφος αναφέρει τα εξής:

Δ.2: «Απαράδεκτα προς διαφήμιση προϊόντα ή υπηρεσίες
Δεν επιτρέπεται να διαφημίζονται τα ακόλουθα προϊόντα ή υπηρεσίες:
(θ) Πρόβλεψη της τύχης και τα όμοια».

Η Αρχή έδωσε στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των κατά την κρίση της επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. 02.08.2019 κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει, είτε αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του. Επιπλέον, η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό πως εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, να τις υποβάλει εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής και εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, να πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή. Τονίστηκε, επίσης, ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις πιο πάνω προθεσμίες η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός με επιστολή του Δικηγόρου του, κ. Γιώργου Ν. Γεωργίου (Πανίκος Λεωνίδου & ΣΙΑ), ημερομ. 08.08.2019, υπέβαλε τις θέσεις / απόψεις του, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α').

Σε ό,τι αφορά στην επιστολή του δικηγόρου του οργανισμού, ημερομ. 08.08.2019 η Αρχή λαμβάνει υπόψη την απολογία του οργανισμού, τη συμμόρφωσή του και τη δέσμευσή του οργανισμού ότι παρόμοιες παραβάσεις δεν θα επαναληφθούν.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό όπως διατυπώνεται στην προαναφερθείσα επιστολή ότι η υπό διερεύνηση υπόθεση αφορά γεγονότα και/ή περιστατικά που έλαβαν χώρα πριν την επίτευξη του διακανονισμού μεταξύ της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης και του Οργανισμού για την αποπληρωμή των υφιστάμενων διοικητικών προστίμων, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ο όποιος διακανονισμός αποπληρωμής υφιστάμενων διοικητικών προστίμων δεν επηρεάζει την εξέταση υποθέσεων πιθανών παραβάσεων από τους οργανισμούς ούτε ισοδυναμεί με την αναστολή εξέτασης υποθέσεων.

Η Αρχή επισημαίνει, ως και στην Απόφασή της ημερομ.17.07.2019, ότι τόσο το άρθρο 30E(α) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), όσο και η παράγραφος Δ.2(θ) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας (Παράρτημα ΙΧ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) ορίζουν με σαφήνεια τα όρια εντός των οποίων οι οργανισμοί δικαιούνται να διαφημίζουν προϊόντα ή υπηρεσίες, προκειμένου αφενός να μην προβάλλονται συγκαλυμμένες οπτικοακουστικές εμπορικές ανακοινώσεις και αφετέρου να μην διαφημίζονται προϊόντα και υπηρεσίες που θεωρούνται ακατάλληλα και απαράδεκτα προς διαφήμιση.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος που παρουσίασε ο κύριος Χορταρέας, τόσο ο ίδιος όσο και ο συνεργάτης του, *πέραν από τις αστρολογικές προβλέψεις, που γίνονταν ζωντανά κατά τη διάρκεια του προγράμματος, μέσω των τηλεφώνων ή/ και των μηνυμάτων, διαφήμισαν επανειλημμένα τις υπηρεσίες τους, αφού καλούσαν το κοινό να κλείσει προσωπικό ραντεβού σ' ένα από γραφεία του αστρολόγου/παρουσιαστή και της ομάδας του, χωρίς οι διαφημίσεις αυτές να αναγνωρίζονται εύκολα ως τέτοιες.*

Η Αρχή θεωρεί ως πολύ σοβαρή παράβαση τη μετάδοση διαφήμισης και δη τη συγκαλυμμένη διαφήμιση υπηρεσιών και προϊόντων που σχετίζονται με πρόβλεψη τύχης, οι οποίες πιθανό να εκμεταλλεύονται τους φόβους, τις προλήψεις και τις δεισιδαιμονίες των τηλεθεατών (βλ. σχετικά αποσπάσματα του προγράμματος ως αναφέρθηκαν στην Απόφαση ημερομ. 17.07.2019, σελ. 9).

Ως εκ τούτου, επισημαίνεται ότι είναι καθήκον των τηλεοπτικών οργανισμών να προστατεύουν τους τηλεθεατές και να μην τους εκθέτουν σε επισφαλή προϊόντα ή υπηρεσίες. Εξ ου και ο Νομοθέτης έχει συμπεριλάβει ρητώς τις υπό αναφορά υπηρεσίες στην κατηγορία *Απαράδεκτα προς διαφήμιση προϊόντα ή υπηρεσίες.*

Περαιτέρω, το εν λόγω πρόγραμμα μεταδόθηκε εντός οικογενειακής ζώνης σε ώρα που ενδεχομένως παρακολουθούσαν ανήλικοι, οι οποίοι είναι ευάλωτοι στα μηνύματα που λαμβάνουν και ως εκ τούτου πρέπει να τυγχάνουν της μέγιστης δυνατής ευαισθησίας και προστασίας από τα Μέσα Μάζικης Ενημέρωσης. Τα παιδιά, εξαιτίας της νεαρής τους ηλικίας και της περιορισμένης εμπειρίας που διαθέτουν, είναι δυνατό να παρασυρθούν ή/και να παραπλανηθούν από τα διαφημιστικά μηνύματα και ιδιαιτέρως από συγκαλυμμένες διαφημίσεις υπηρεσιών και προϊόντων που σχετίζονται με πρόβλεψη τύχης.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων της απολογίας και των λοιπών γραπτών απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης και της παρόμοιας φύσεως προηγούμενες παραβάσεις, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό για τις παραβάσεις που έγιναν στις 14.02.2017 κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του άρθρου 30E(α) (υποστοιχείο 1) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), το διοικητικό πρόστιμο των €1.500.
- Για την παράβαση της Παραγράφου Δ.2(θ) του Κώδικα Διαφημίσεων, Τηλεμπορικών Μηνυμάτων και Προγραμμάτων Χορηγίας που επισυνάπτεται ως Παράρτημα ΙΧ στους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμού του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) το διοικητικό πρόστιμο των €250.
- Για την παράβαση του Κανονισμού 21(6) (υποστοιχείο 3) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) το διοικητικό πρόστιμο των €500.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των €2.250 που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

N.X.